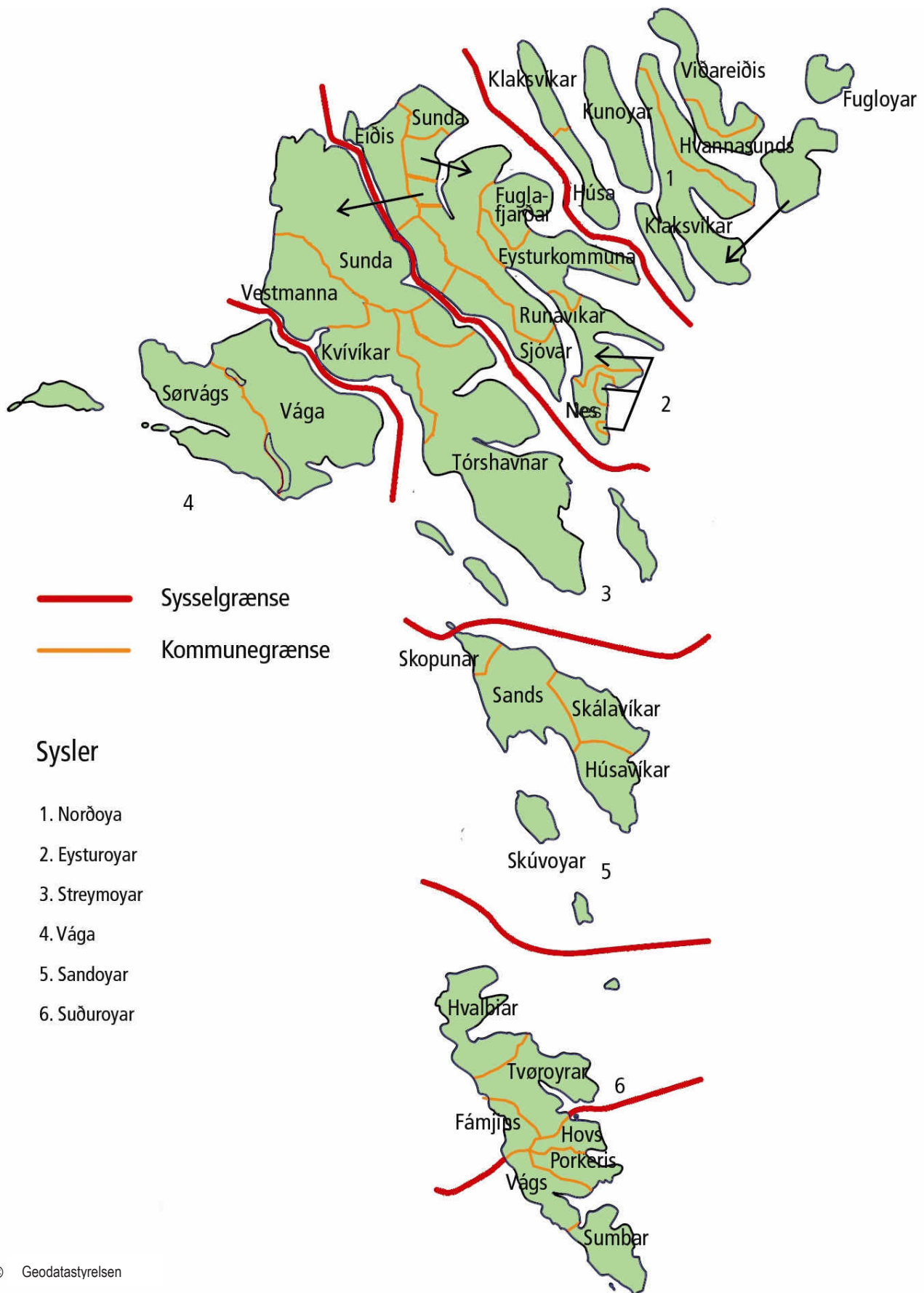
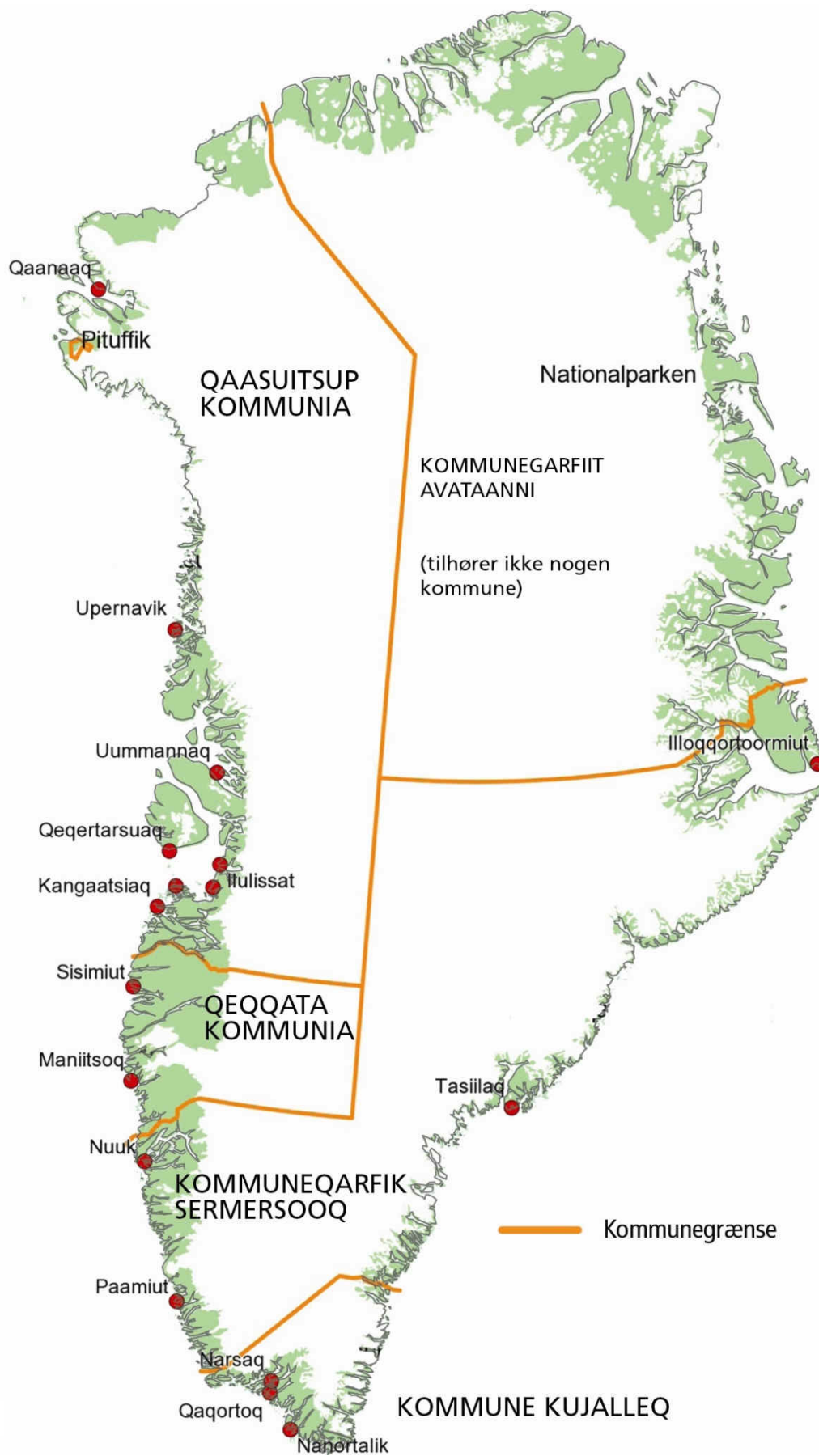

Færøerne

Grønland

Færøerne og Grønland

Befolkningerne

Den økonomiske udvikling

Befolkningerne

Ét rige – tre forskellige samfund

Kongeriget Danmark er et konstitutionelt monarki som består af Danmark og de to områder Færøerne og Grønland. Det fælles parlament Folketinget har 179 medlemmer, hvoraf 175 vælges i Danmark, to på Færøerne og to i Grønland.

I det 20. århundrede har landene gradvist frigjort sig fra Danmark og har i dag et udbygget hjemmestyre. Ved folkeafstemninger er en større selvstændighed indført. I Grønland blev hjemmestyret indført den 1. maj 1979 og selvstyret den 21. juni 2009. Færøerne er en delvis selvstyrende del af Rigsfællesskabet ifølge *Lov om Færøernes Hjemmestyre* fra 1948 og udøver det parlamentariske selvstyre i et af verdens ældste parlamenter, Lagtinget.

Færøerne og Grønland lovgiver om egne forhold som fx fiskeri, bolig, skole, handel, kommunale forhold mv., mens spørgsmål om udenrigs- og sikkerhedspolitik er fællesansliggender efter dansk lov.

Færøerne og Grønland er med tiden blevet mindre økonomisk afhængige af Danmark, men modtager betydelige midler fra den danske stat. I 2015 modtager Færøerne 650 mio. kr. i bloktilskud, mens Grønland modtager 3.719 mio. kr. Oven i dette afholder den danske stat udgifterne til bl.a. retsvæsen og forsvar. Hvis Grønland begynder at få indtægter af sine naturressourcer, vil tilskuddet gradvist blive formindsket.

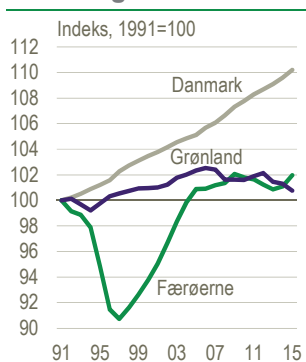
Små befolkninger i forhold til den danske

Den danske befolkning er langt større end den færøske og grønlandske. Der bor 5,7 mio. mennesker i Danmark, mens der bor 49.000 på Færøerne og 56.000 i Grønland. Til sammenligning bor der omkring 50.000 i en middelstor dansk provinsby.

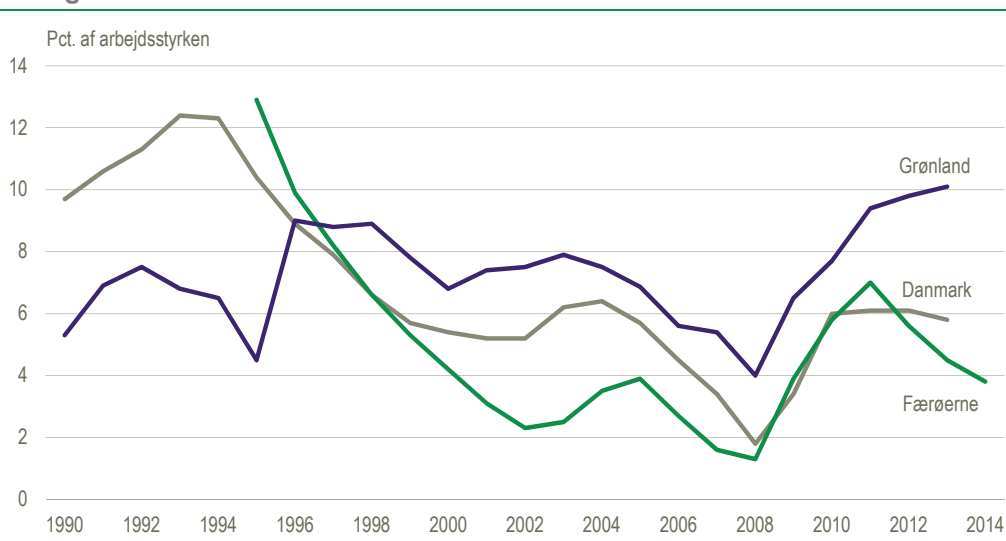
Færøernes krise i midten af 1990'erne

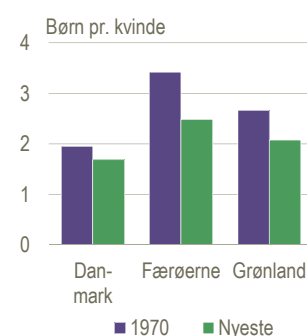
Mens befolkningen er steget svagt i Danmark og Grønland siden 1990, oplevede færingerne i midten af 1990'erne en kraftig tilbagegang i befolkningen. Hovedårsagen var en økonomisk krise med negativ vækst og en stærkt stigende arbejdsløshed. Først i 2003 var der lige så mange mennesker på Færøerne, som der var i 1990.

Figur 1
Befolkningernes udvikling

Figur 2 Ledighed

Figur 3
Fertilitet

Anm.: Data for Danmark er fra 2014, mens Grønland og Færøerne er fra 2013.

Kvinder føder færre børn ...

For alle tre dele af riget gælder det, at kvinder får færre børn i dag end i 1970. I Grønland fik en kvinde 2,7 børn i 1970 mod 2,1 børn i dag. I 1970 fik en færøsk kvinde i gennemsnit 3,4 børn mod 2,5 børn i dag, og i Danmark fik kvinderne næsten 2 børn i 1970 mod 1,7 i dag. Fertiliteten har således været mest nedadgående på Færøerne.

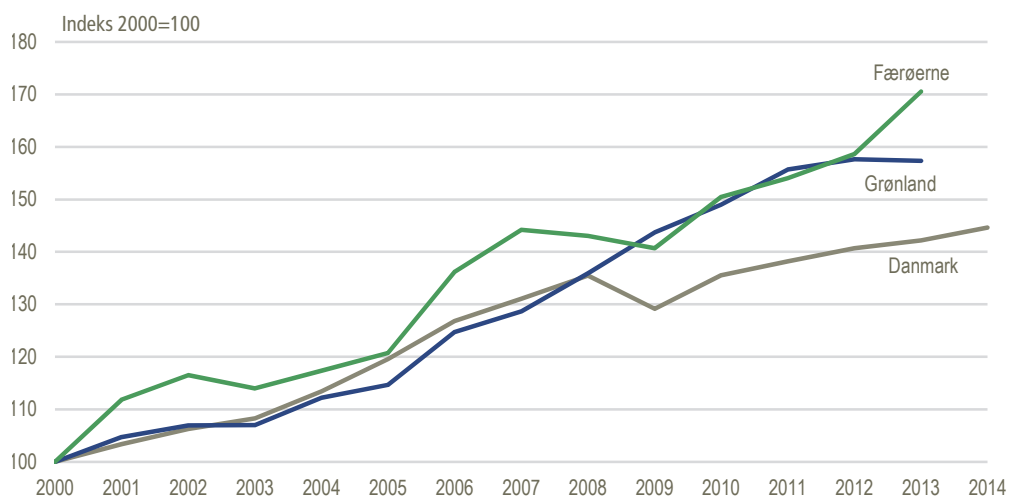
... og lever længere

Det er også på Færøerne, at folk lever længst. Mænds gennemsnitlige levealder på Færøerne er 80 år, mens danske mænd lever, til de er 78 år, og grønlandske mænd til de er 69 år. Tilsvarende lever færøske kvinder i gennemsnit, til de er 85 år, mens danske kvinder gennemsnitligt lever, til de er 82 år og grønlandske kvinder til de er 74 år.

Den økonomiske udvikling

Små økonomier i forhold til den danske

De færøske og grønlandske økonomier er små i forhold til den danske. Mens det danske bruttonationalprodukt (BNP) udgjorde 1,919 mia. kr. i 2014, var BNP i Grønland 13,6 mia. kr. i 2013. Færøernes BNP udgjorde i 2013 14,7 mia. kr.

Figur 4 **Udviklingen i BNP i løbende priser**

www.statistikbanken.dk/nat01

Fiskeriet har stor betydning for økonomien mod nord

Foruden den generelle konjunkturudvikling har den økonomiske udvikling på Færøerne og Grønland været stærkt påvirket af udviklingen i fiskeriet. Grønlands økonomi er specielt sårbar over for prisen på rejer. Færøernes økonomi er ligeledes stærkt afhængig af fiskeriet, herunder antal fiskedage, udviklingen for opdrættede laks og prisen på bl.a. rejer og torsk.

Hvis du vil vide mere

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for Færøerne og Grønland helt tilbage til den første *Statistiske Årbog* i 1896. Både Færøerne og Grønland har i dag deres eget statistikbureau, som kan byde på mange flere tal og oplysninger. De to landes statistikbureauer findes www.hagstova.fo for Færøerne og www.stat.gl for Grønland. Beretningerne fra Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønland er også gode kilder til orientering.

Tabel 420 Nøgletal for Danmark, Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Total areal, km ²	2014	42 922	2013	1 396	2013	2 166 086
Middeltemperatur, januar, celsius ¹	1961-1990	0,0	1961-1990	3,4	1961-1990	-7,4
Middeltemperatur, juli, celsius ¹	1961-1990	15,6	1961-1990	10,3	1961-1990	6,5
Nedbør, mm. ¹	1961-1990	712	1961-1990	1 284	1961-1990	752
Befolkning	2015	5 659 715	2015	48 724	2015	55 984
Fertilitet	2014	1,7	2013	2,5	2013	2,1
Middellevetid, mænd	2013:2014	78,5	2013:2014	79,4	2009:2013	68,5
Middellevetid, kvinder	2013:2014	82,7	2013:2014	84,1	2009:2013	73,7
Arbejdsstyrken	2013	2 792 514	2013	27 208	2012	36 432
Ledige i pct. af arbejdsstyrken ²	2013	5,8	2014	3,8	2013	10,1
Læger pr. 100.000 indbyggere	2010	348	2012	234	2012	175
Udførte aborter pr. 1.000 levendefødte børn	2013	270	2013	36	2013	1.057
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, drenge	2014	4,6	2014	7,3	2014	12,5
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, piger	2014	3,4	2014	7,5	2014	-
Selv mord pr. 100.000 indbyggere	2013	10,8	2009-2012	6,2	2012	100
Forbrugerprisindeks (inflation), årlig vækst i pct.	2014	0,6	2014	-1,0	2013	0,9
Samlet fiskerifangst, 1.000 tons	2014	1 004	2013	487	2013	103
Heraf fangst af rejer i pct. af samlet fangst	2014	-	2013	0,9	2013	43,7
Import, mio. kr.	2014	555 048	2013	6 271	2014	4 306
Heraf import fra Danmark i pct.	2014	●	2013	24,6	2014	65,3
Eksport mio. kr.	2014	616 976	2013	6 085	2014	3 029
Heraf eksport til Danmark i pct.	2014	●	2013	6,8	2014	79,9
Eksport af fisk og fiskeprodukter i pct.	2014	3,0	2013	95	2014	91,0
Bruttonationalprodukt (BNP), årets priser, mio. kr.	2014	1 919 200	2013	14 678	2013	13 582
Årlig realvækst i pct. af BNP	2014	1,1	2013	●	2013	-1,9
BNP i årets priser pr. indbygger, kr.	2014	340 100	2013	305 500	2013	240 900
Betalingsbalancen, løbende poster, mio. kr.	2014	135 951	2012	-447	●	●
Betalingsbalancen i pct. af BNP	2014	7,1	2012	-3,2	●	●
Overskud på offentlige finanser i pct. af BNP	2014	1,2	2013	-1,9	●	●
Bloktilskud fra den danske stat, mio. kr.	●	●	2015	650	2015	3 719

¹ Meteorologiske oplysninger målt i Thorshavn på Færøerne og Nuuk i Grønland. ² Ledigheden på Grønland opgøres som medio-ledige i pct. af den potentielle arbejdsstyrke. ³ Opgjort som internetabonnement på Færøerne.

Kilde: Danmarks Statistik, Færøernes Statistik, Grønlands Statistik, *Statistik Tårsoversigt* og *Nordic Statistical Yearbook*